

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/9396. számú

törvényjavaslat

**a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény
betétbiztosítást érintő módosításáról**

Előadó: Dr. Veres János
pénzügyminiszter

Budapest, 2009. április

2009. évi ...törvény
a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény
betétbiztosítást érintő módosításáról

1. §

(1) A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 101. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az Alap a kártalanításra jogosult személy részére a befagyott betét tőke- és kamatösszegét személyenként és hitelintézetenként összevontan legfeljebb ötvenezer euró összeghatárig forintban fizeti ki kártalanításként. A kártalanítás forintösszegét a kártalanítás 105. §-ának (1) bekezdésében meghatározott kezdő időpontjának napját megelőző napon érvényes MNB által közzétett hivatalos devizaárfolyam alapján kell meghatározni. Devizabetét esetén a kártalanítás összegének, valamint az e bekezdés szerinti összeghatárnak a megállapítása – a kifizetés időpontjától függetlenül – a kártalanítás 105. §-ának (1) bekezdésében meghatározott kezdő időpontjának napját megelőző napon érvényes MNB által közzétett hivatalos devizaárfolyamon történik.”

(2) A Hpt. 101. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az Alap a befagyott tőkeösszeg után a még nem tőkésített és ki nem fizetett kamatot a kártalanítás 105. §-ának (1) bekezdésében meghatározott kezdő időpontjáig legfeljebb az (1) bekezdésben meghatározott összeghatárig a szerződés szerinti kamatlábbal téríti meg a kártalanításra jogosult személy részére.”

2. §

(1) A Hpt. 102. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az Alap által biztosított betétek esetében a hitelintézet és a betétes között beszámításnak akkor van helye, ha a betétesnek a hitelintézettel szemben hitellel vagy más ügylettel kapcsolatos lejárt tartozása van. A hitelintézet a betétekre vonatkozó adatok átadásával egyidejűleg köteles a beszámítási igényét az Alappal közölni. A hitelintézet köteles okirattal igazolni, hogy a betétest (az adóst) a beszámítási igényéről tájékoztatta. Ha a beszámításra sor kerül, akkor az Alap a 101. § szerinti összegből a hitelintézetet megillető és részére átutalt összeg levonása után fennmaradó összeget fizeti ki a betétes részére.”

(2) A Hpt. 102. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A kártalanítás mértékének megállapítása során az ügyfélnek az Alap tagjánál fennálló valamennyi befagyott követelését össze kell számítani. Ha az Alap tagjának az ügyféllel szemben lejárt követelése van, azt a kártalanítás megállapítása során az ügyfél követelésébe be kell számítani.”

3. §

A Hpt. 103. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az állami garanciával vagy kezességgel fedezett betétek esetén a központi költségvetés a kártalanítás 105. §-ának (1) bekezdésében meghatározott kezdő időpontjától számított húsz munkanapon belül bocsátja a garancia beváltásához szükséges pénzeszközöket az Alap rendelkezésére. Ezt az összeget az Alap kizárólag az állami garancia vagy kezesség beváltásból származó fizetési kötelezettség teljesítésére használhatja fel, amely kifizetéseket az államháztartásért felelős miniszter képviselője a hitelintézetnél a helyszínen ellenőrizheti.”

4. §

(1) A Hpt. 105. §-ának (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az Alap a betétek befagyása vagy a Felügyeletnek a 30. § (1) bekezdés c) pontja alapján hozott határozata vagy felszámolási eljárás kezdeményezése esetén a bíróság felszámolást elrendelő végzésének közzététele után – a három időpont közül a legkorábbiiban – megkezdi (a kártalanítás kezdő időpontja) és húsz munkanapon belül befejezi a betétesek részére a kártalanítás kifizetését. Kivételesen indokolt esetben az Alap kérésére a Felügyelet engedélyezheti a kifizetési határidő meghosszabbítását legfeljebb egy alkalommal és legfeljebb tíz munkanappal.”

(2) A Hpt. 105. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az Alap köteles legalább két országos napilapban, valamint honlapján közzétenni a betétesek kártalanításának feltételeit és a lebonyolításával kapcsolatos információkat. Az Alap által közzétett információkat a kártalanítással érintett hitelintézet honlapján is közzé kell tenni.”

5. §

A Hpt. 106. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„106. § A kártalanítással érintett hitelintézet az Alap kezdeményezése esetén az Alap által biztosított betétek alapján járó kártalanítási kifizetéssel együtt járó feladatok ellátására köteles az Alappal megállapodást kötni. E feladatok ellátásáért a hitelintézet a működése során hatályban volt legutolsó üzletszabályzata szerinti, vagy a legutolsó üzletszabályzata tartalmilag leginkább hasonló tételének megfelelő térítésre jogosult.”

6. §

(1) A Hpt. 115. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A tagintézetek betétbiztosítással kapcsolatos kötelezettségeinek teljesítését – ideértve az adatoknak az Alap kifizető rendszerének megfelelő rendelkezésre állását és a betétek személyenként történő összevonását – a Felügyelet a helyszínen ellenőrzi. Az Alap ellenőrzéssel kapcsolatos javaslatát a Felügyelet figyelembe veszi az éves ellenőrzési tervének kialakításakor.”

(2) A Hpt. 115. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A hitelintézet köteles a betétekre és a betétesekre vonatkozó – a 3. sz. melléklet I. pont szerinti – azonosító adatokat oly módon nyilvántartani, hogy azok naprakészek és a kártalanítás végrehajtása céljából az Alap kérésére haladéktalanul átadhatóak legyenek.”

(3) A Hpt. 115. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Az Alap a tagintézetek által megküldött adatállományok alapján rendszeresen teszteli a kifizető rendszerének működését.”

7. §

A Hpt. 119. §-ának (3) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(3) A Kormány az Alap által a 98. § (1) bekezdésének *b)* pontja szerinti kötelezettségei teljesítése érdekében felvett kölcsönre az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 33. §-ának (3) bekezdésére tekintettel készfizető kezességet vállal.”

8. §

(1) A Hpt. 126. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A hitelintézet kizárása vagy a tagsági jogviszony megszüntetése – a (4) bekezdésben foglalt eltéréssel – nem érinti a tagság fennállása alatt a hitelintézetnél elhelyezett betétekre vonatkozó biztosítást.”

(2) A Hpt. 126. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az Alap – a hitelintézet tagsági viszonyának megszűnését követően – nem fizet kártalanítást azokra a betétekre, amelyekre más ország betétbiztosítása kiterjed.”

9. §

A Hpt. 150. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„150. § (1) A Felügyelet a pénzügyi intézménnyel szemben alkalmazott intézkedés és kivételes intézkedés alkalmazása, illetve bírság kiszabása esetén a határozattal egyidejűleg az MNB-t, valamint – ha a határozat az Alap e törvény szerinti feladatainak ellátására kihathat, illetve a határozat meghozatalára a pénzügyi intézménynek az Alap tevékenységével összefüggő kötelezettsége megsértése miatt került sor, akkor – az Alapot értesíti.

(2) A Felügyelet akkor is értesíti az MNB-t és az Alapot, ha a hitelintézet anyavállalatának felügyeletét ellátó hatóság tájékoztatása alapján olyan helyzet fennállását állapítja meg, amely az Alap e törvény szerinti feladatainak ellátására kihathat.”

10. §

A Hpt. 151. §-ának (1) bekezdése a következő *k)* ponttal egészül ki:

[(1) A Felügyeletnek mérlegelnie kell az intézkedés szükségességét, ha a pénzügyi intézmény, valamint a pénzügyi intézménynek nem minősülő kiegészítő pénzügyi szolgáltatást nyújtó

egyéb jogi személy, ezek vezető állású személye, illetőleg tulajdonosa megsérti az e törvény, az eredményes, megbízható és független tulajdonlásra, illetőleg a prudens működésre vonatkozó jogszabályok, valamint az MNB tv., a pénzforgalomról szóló jogszabályok előírásait, illetőleg tevékenységét nyilvánvalóan nem elvárható gondossággal végzi, így különösen]

„k) ha a pénzügyi intézmény nem tesz eleget a 115. § (6) bekezdésében foglalt kötelezettségének.”

11. §

A Hpt. 204. §-ának (1) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„A hitelintézetnek tájékoztatni kell a betétest arról is, hogy a 100. §-ban és a 126. § (4) bekezdésében meghatározott esetekben az Alap által nyújtott biztosítás nem terjed ki a betétre.”

12. §

A Hpt. 6. számú melléklete e törvény melléklete szerint módosul.

13. §

(1) E törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivételekkel – 2009. június 30-án lép hatályba.

(2) E törvény 1. §-ának (2) bekezdése, 2-6. §-a és 10. §-a 2010. január 1-jén lép hatályba.

(3) Ha a kártalanítás kifizetését megalapozó körülmény e törvény hatálybalépése előtt következett be, az Országos Betétbiztosítási Alap a kártalanítást az e körülmény bekövetkeztekor hatályos jogszabályok szerinti feltételekkel teljesíti.

(4) Ha a kártalanítás kifizetését megalapozó körülmény 2010. január 1-jét megelőzően következett be, az Országos Betétbiztosítási Alap a kártalanítást az e körülmény bekövetkeztekor hatályos jogszabályok szerinti feltételekkel teljesíti.

(5) E törvény 2010. szeptember 30-án hatályát veszti.

(6) Hatályát veszti a Hpt. 116. §-ának (2) bekezdése.

(7) 2010. január 1-jén hatályát veszti a Hpt. 101. §-ának (3) bekezdése és 105. §-ának (3) bekezdése.

14. §

E törvény a betétbiztosítási rendszerekről szóló 94/19/EK irányelvnek a fedezeti szint és a kifizetési határidő tekintetében történő módosításáról szóló 2009. március 11-i 2009/14/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Melléklet a 2009. évi törvényhez

Az 1996. évi CXII. törvény 6. számú mellékletének I. pontja az alábbi alponttal egészül ki:

„12. Az Európai Parlament és a Tanács 2009. március 11-i 2009/14/EK irányelve a betétbiztosítási rendszerekről szóló 94/19/EK irányelvnek a fedezeti szint és a kifizetési határidő tekintetében történő módosításáról.”

Általános indokolás

A törvényben szereplő módosítások célja a betétbiztosítási rendszerekről szóló 94/19/EK irányelvnek a fedezeti szint és a kifizetési határidő tekintetében történő módosításáról szóló 2009/14/EK irányelv átültetése. A betétesek bizalmának erősítése érdekében a törvény jelentősen csökkenti a kártalanítás kifizetésére vonatkozó határidőt és a gyors kifizetés érdekében egyszerűsíti a kártalanítás folyamatát.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A törvény a kártalanítás összeghatárát 13 millió forint helyett 50.000 euróban határozza meg azzal, hogy a kártalanítást forintban kell teljesíteni. Az átváltásnál a kártalanítás kezdő időpontját megelőző napon érvényes MNB által közzétett devizaárfolyamot kell figyelembe venni.

A kártalanítás folyamatának gyorsítása érdekében a törvény pontosítja a kamatszámítás módját. Eszerint az Alap a szerződés szerinti kamatlábat téríti meg a kártalanítás kezdő időpontjáig.

A 2. §-hoz

A törvény egyszerűsíti a beszámításra vonatkozó szabályokat a rövidebb kifizetési határidőre tekintettel. Beszámításra akkor van lehetőség, ha a betétesnek a hitelintézettel szemben lejárt tartozása van.

A 3. §-hoz

Az állami garanciával fedezett betétek esetében – összhangban az Alap által biztosított betétekkel – a szükséges pénzeszközt a költségvetésnek 20 munkanapon belül kell az Alap rendelkezésére bocsátania.

A 4. §-hoz

Három hónap helyett a kártalanítást az irányelv rendelkezésével összhangban 20 munkanapon belül kell teljesíteni, amely kivételes esetben a Felügyelet engedélyével 10 munkanappal meghosszabbítható.

A törvény pontosítja, illetve kiegészíti a kártalanítással kapcsolatos információk közzétételére vonatkozó szabályozást. Az Alap honlapján és a kártalanítással érintett hitelintézet honlapján is közzé kell tenni a kifizetés feltételeit.

Az 5. §-hoz

A rövidebb kifizetési határidő miatt a kártalanítás elsődlegesen a hitelintézet által átadott adatok alapján és nem igénybejelentés alapján történik, ezért a törvény pontosítja az Alap és a kártalanítással érintett hitelintézet közötti megállapodás tartalmára vonatkozó rendelkezést.

A 6. §-hoz

A gyors kártalanítás alapvető feltétele, hogy a hitelintézetek rendelkezzenek a betétekre és a betétesekre vonatkozó naprakész, az Alap kifizető rendszerének megfelelő nyilvántartással. E követelményt a Felügyelet ellenőrzi. A gyors és zökkenőmentes kártalanítás megalapozását szolgálja az a követelmény, hogy az Alapnak rendszeresen tesztelnie kell kifizető rendszerének működését.

A 7. §-hoz

A módosítás pontosító jellegű. Az MNB-től történő hitelfelvétel lehetőségéről a Hpt. 119. § (2) bekezdésének a) pontja rendelkezik.

A 8. §-hoz

A törvény a szabályozás kiegészítésével rendezi a fiókká alakuló és az anyabank betétbiztosítási rendszere alá kerülő hitelintézetek betétbiztosítását.

A 9. §-hoz

A gyors kártalanításra való felkészülés érdekében szükséges, hogy a Felügyelet értesítse az Alapot a pénzügyi intézményekkel szemben alkalmazott intézkedésekről, illetve a hitelintézet anyavállalatától kapott tájékoztatásról, ha az érintheti az Alap feladatainak ellátását.

A 10. §-hoz

A törvény kiegészíti a Felügyelet intézkedési lehetőségét megalapozó jogsértések felsorolását a Hpt. 115. § (6) bekezdésében meghatározott kötelezettségek nem teljesítésével.

A 11. §-hoz

A törvény bővíti a betétesek tájékoztatására vonatkozó előírásokat. Eszerint a hitelintézetnek a betétest arról is tájékoztatnia kell, ha az Alap által nyújtott betétbiztosítás nem terjed ki a betétre.

A 12. §-hoz

A Hpt. jogharmonizációs záradékának kiegészítése.

A 13. §-hoz

Hatálybalépést, átmeneti szabályokat és a hatályukat veszítő rendelkezéseket tartalmazza.

A 14. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.